

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ,
МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ**

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**Робоча програма
навчальної дисципліни**

**"СЕКТОРАЛЬНІ ТА ГАЛУЗЕВІ
ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ"**

**для студентів спеціальності 8.03050801 "Фінанси і кредит"
спеціалізації "Оподаткування"
всіх форм навчання**

Харків. Вид. ХНЕУ, 2013

Затверджено на засіданні кафедри оподаткування.
Протокол № 1 від 27.08.2012 р.

Укладачі: Найденко О. Є.
Котляров Є. І.

P58 Робоча програма навчальної дисципліни "Секторальні та галузеві особливості оподаткування" для студентів спеціальності 8.03050801 "Фінанси і кредит" спеціалізації "Оподаткування" всіх форм навчання / укл. О. Є. Найденко, Є. І. Котляров. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2013. – 52 с. (Укр. мов.)

Подано систематизований методичний матеріал до лекцій, практичних і семінарських занять, розглянуто питання індивідуально-консультативної роботи, методики активізації процесу навчання, системи поточного та підсумкового контролю.
Рекомендовано для студентів спеціальності 8.03050801 "Фінанси і кредит".

Вступ

Регулююча функція податків є одним з вагомих важелів впливу держави на розвиток економіки. Найбільш ефективно регулююча функція податків реалізується у випадку, коли податкова система враховує специфічне секторальні та галузеві особливості платників податків. Знання специфіки оподаткування окремих секторів та галузей економіки є обов'язковою умовою формування сучасного фахівця в галузі оподаткування.

Тому навчальна дисципліна "Секторальні та галузеві особливості оподаткування" є важливою для підготовки магістрів за спеціальністю 8.03050801 "Фінанси і кредит" (спеціалізація "Оподаткування").

Навчальну дисципліну зараховано до групи варіативних дисциплін циклу професійно підготовки магістрів за спеціальністю "Фінанси і кредит" (спеціалізація "Оподаткування", магістерська програма "Податкове адміністрування та контроль") та циклу професійної підготовки магістрів за спеціальністю "Фінанси і кредит" (спеціалізація "Оподаткування", магістерська програма "Податкове планування та регулювання"). Навчальна дисципліна є невід'ємною частиною циклу економічних дисциплін, необхідних робітникам податкової служби. Програму навчальної дисципліни розроблено відповідно до вимог галузевого стандарту вищої освіти на базі освітньо-професійної програми підготовки магістрів за магістерськими програмами "Податкове адміністрування та контроль" та "Податкове планування та регулювання".

Мета дисципліни – формування системи теоретичних знань, методичних рекомендацій і практичних навичок щодо оподаткування банківських та страхових послуг, зовнішньоекономічної діяльності, сільськогосподарських підприємств.

Для досягнення мети поставлені такі **основні завдання**:

вивчення особливостей в оподаткуванні банківських та страхових послуг податком на прибуток підприємств та податком на додану вартість;

вивчення взаємозв'язку в обкладанні цими податками юридичних осіб – партнерів банків та страхових організацій, а також в оподаткуванні з доходів фізичних осіб доходів громадян – партнерів банків та страхових організацій;

вивчення основних законодавчих та нормативних актів, які регламентують зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД);
 ознайомлення з основними термінами ЗЕД;
 вивчення та характеристика основних інструментів регулювання ЗЕД;
 розгляд та застосування правил міжнародної торгівлі (Інкотермс–2010);
 характеристика загальних вимог до операцій в іноземній валюті;
 вивчення особливостей оподаткування різних операцій у ЗЕД;
 розгляд порядку оподаткування різними податками та зборами ЗЕД;
 ознайомлення з практикою оподаткування сільськогосподарських підприємств.

Предметом навчальної дисципліни є процес оподаткування секторів та галузей економіки.

Структуру навчальної дисципліни наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Структура програми навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна: підготовка магістрів	Галузь знань, напрям, спеціальність, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів відповідних ECTS – 6, у тому числі: змістовних модулів – 3, есе, завдання для самостійної роботи	Шифр та назва галузі знань: 0305 "Економіка та підприємництво"	Нормативна. Рік підготовки: 1. Семестр: 1
Кількість годин за змістовними модулями: модуль 1 – 84 години; модуль 2 – 120 годин; модуль 3 – 12 годин. Усього – 216 годин	Шифр та назва спеціальності: 8.03050801 "Фінанси і кредит" (спеціалізація "Оподаткування")	Лекції (теоретична підготовка) – 34 години. Практичні (семінарські) заняття – 34 години. Самостійна робота – 148 годин
Кількість тижнів викладення навчальної дисципліни – 17. Кількість годин на тиждень – 4	Освітньо- кваліфікаційний рівень: магістр	Вид контролю: ПМК

1. Кваліфікаційні вимоги до студентів

З метою найкращого засвоєння навчального матеріалу дисципліни студенти повинні до його початку опанувати знаннями і навичками в галузі загальної економічної теорії, фінансів, економіки, вміти простежити вплив економічних важелів державного управління економікою на основні фінансово-економічні показники роботи підприємств та їх фінансовий стан. Цю навчальну дисципліну вивчають студенти, оволодівши знаннями з таких спеціальних дисциплін, як "Макроекономіка", "Мікроекономіка", "Економіка підприємства", "Менеджмент", "Фінанси і кредит", "Національна економіка" "Податкова система", "Податковий та фінансовий облік", "Бухгалтерський облік".

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час лекційних занять і виконуючи практичні завдання. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час семінарських занять. Також велике значення в процесі вивчення та закріплення знань має самостійна робота студентів із законодавчими, нормативними актами та спеціальною літературою з питань податкового обліку. Усі ці види занять розроблені відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу. Структура формування компетентностей, якими мають володіти випускники спеціалізації "Оподаткування" після вивчення навчальної дисципліни наведено у додатку А.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні **знати**: особливості оподаткування податком на прибуток страхових послуг; особливості оподаткування податком на прибуток банківських послуг; порядок оподаткування страхових платежів у юридичних осіб; порядок оподаткування кредитно-депозитних операцій юридичних осіб; порядок оподаткування податком на додану вартість банківських та страхових послуг; порядок оподаткування податком з доходів фізичних осіб страхових відшкодувань та процентів по депозитах; основні нормативно-правові акти, які регламентують ЗЕД; терміни, якими оперують у ЗЕД; інструменти державного регулювання ЗЕД; порядок застосування правил міжнародної торгівлі (Інкотермс–2010); загальні вимоги до операцій в іноземній валюті; особливості оподаткування різних операцій у ЗЕД (бартер, фрахт, договір-комісії, договір-доручення); порядок оподаткування ПДВ експортних та імпортних поставок; особливості оподаткування акцизним податком експортних та імпортних операцій; мето-

ди та принципи визначення сум митної вартості товарів та порядок обчислення мита; порядок складання вантажної митної декларації; особливості оподаткування податком на прибуток підприємств ЗЕД; особливості оподаткування сільськогосподарських підприємств.

Вміти: розраховувати податок на прибуток страхової організації; заповнювати декларацію з податку на прибуток страхової організації; розраховувати розмір страхового резерву банку, що включається до складу витрат; розраховувати податок на прибуток банку; заповнювати декларацію з податку на прибуток банку; розраховувати податок на додану вартість страхової організації; заповнювати декларацію з податку на додану вартість страхової організації; розраховувати податок на додану вартість банку; заповнювати декларацію з податку на додану вартість банку; розраховувати суму податку з доходів громадян і з фізичної особи, що одержує страхове відшкодування; використовувати нормативно-правові акти, які регламентують порядок оподаткування ЗЕД; характеризувати інструменти державного регулювання ЗЕД; застосовувати на практиці правила міжнародної торгівлі (Інкотермс–2010); здійснювати операції в іноземній валюті та складати декларацію з валютних цінностей; обчислювати податкові зобов'язання при здійсненні різних операцій у ЗЕД (бартер, фрахт, договір-комісії, договір-доручення); розраховувати митну вартість товарів за допомогою різних методів та обчислювати суму мита; складати вантажну митну декларацію; складати декларацію про валютні цінності; розраховувати податкові зобов'язання з різних податків, зборів та обов'язкових платежів при здійсненні ЗЕД.

Володіти: понятійним апаратом навчальної дисципліни; класифікацією доходів та витрат на такі, які враховуються та не враховуються при оподаткуванні податком на прибуток; методикою розрахунку витрат, що відносяться до різних видів діяльності страхових компаній; методикою розподілу податкового кредиту між операціями, що обкладаються та не обкладаються податком на додану вартість; методикою визначення податкових зобов'язань при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності; методикою визначення податкових зобов'язань сільськогосподарськими підприємствами.

При викладанні навчальної дисципліни основна увага приділяється досягненню синтезу теорії і практики, що сприяє оволодінню студентами певними компетентностями. Перелік предметних компетентностей у розрізі тематики навчальної дисципліни наведено в табл. 2.

Предметні компетентності, якими мають володіти магістри спеціальності 8.03050801 "Фінанси і кредит" (спеціалізація "Оподаткування") після вивчення навчальної дисципліни "Секторальні та галузеві особливості оподаткування"

Назва теми	Назва компетентностей
1	2
Змістовний модуль 1. Оподаткування страхових та банківських послуг	
Тема 1. Особливості оподаткування податком на прибуток страхових послуг	<p>1.1. Здатність до розрахунку витрат страхової діяльності.</p> <p>1.2. Здатність до розрахунку доходів операційної діяльності та інших доходів страхової компанії.</p> <p>1.3. Здатність до розрахунку витрат, пов'язаних з довгостроковим страхуванням життя.</p> <p>1.4. Здатність до розрахунку рівня страхового резерву страхової установи.</p> <p>1.5. Здатність до заповнення декларації та її додатків з податку на прибуток страхової установи</p>
Тема 2. Особливості оподаткування податком на прибуток банківських послуг	<p>2.1. Здатність до розрахунку витрат банківської установи.</p> <p>2.2. Здатність до розрахунку доходів операційної діяльності та інших доходів банківської установи.</p> <p>2.3. Здатність до розрахунку рівня страхового резерву страхової установи.</p> <p>2.4. Здатність до розрахунку податкових зобов'язань з податку на прибуток при здійсненні операцій з борговими вимогами.</p> <p>2.5. Здатність до заповнення декларації та її додатків з податку на прибуток банківської установи</p>
Тема 3. Загальні риси в оподаткуванні на прибуток банків і страхових підприємств	<p>3.1. Здатність до класифікації основних засобів у податковому обліку та визначення вартості основних засобів, що амортизується.</p> <p>3.2. Здатність до розрахунку амортизаційних відрахувань.</p> <p>3.3. Здатність до розрахунку податкових зобов'язань при реалізації основних засобів.</p> <p>3.4. Здатність до розрахунку фінансових результатів за операціями з цінними паперами.</p> <p>3.5. Здатність до розрахунку авансових платежів з податку на прибуток при виплаті дивідендів</p>

1	2
<p>Тема 4. Порядок оподаткування податком на додану вартість банківських та страхових послуг</p>	<p>4.1. Здатність до класифікації банківських та страхових операцій, на такі що обкладаються податком та такі, що не є об'єктом оподаткування. 4.2. Здатність до розрахунку податкових зобов'язань з ПДВ на окремі види банківських і страхових послуг. 4.3. Здатність до заповнення податкової накладної. 4.4. Здатність до розподілу сплаченого ПДВ на такий, що включається та не включається до податкового кредиту</p>
<p>Тема 5. Порядок оподаткування страхових платежів у платників податків – юридичних та фізичних осіб</p>	<p>5.1. Здатність до розрахунку податкових зобов'язань платників податків – юридичних осіб при отриманні страхових виплат. 5.2. Здатність до розрахунку податкових зобов'язань платників податків – юридичних осіб при здійсненні страхових платежів за договорами страхування. 5.3. Здатність до розрахунку податкових зобов'язань сторін договору довгострокового страхування життя при його достроковому припиненні. 5.4. Здатність до розрахунку звичайної ціни страхового тарифу. 5.5. Здатність до визначення податкових зобов'язань з податку на доходи фізичних осіб при отриманні страхових виплат</p>
<p>Тема 6. Порядок оподаткування кредитно-депозитних операцій у платників податків – юридичних та фізичних осіб</p>	<p>6.1. Здатність до визначення податкових зобов'язань платників податків – юридичних осіб при операціях з поворотною фінансовою допомогою. 6.2. Здатність до визначення податкових зобов'язань платників податків – юридичних осіб при здійсненні депозитних операцій. 6.3. Здатність до визначення податкових зобов'язань платників податків – юридичних осіб при здійсненні кредитних операцій. 6.4. Здатність до визначення податкових зобов'язань платників податків – фізичних осіб при здійсненні депозитних операцій. 6.5. Здатність до визначення податкових зобов'язань платників податків фізичних осіб-підприємців при здійсненні кредитно-депозитних операцій</p>
Змістовний модуль 2. Оподаткування зовнішньоекономічної діяльності	
<p>Тема 7. Державне регулювання ЗЕД</p>	<p>7.1. Дотримуватися принципів ЗЕД, оподаткування та митного регулювання в професійній діяльності. 7.2. Укладати договори (контракти) ЗЕД. 7.3. Дотримуватися правил здійснення ЗЕД. 7.4. Вести облік зовнішньоекономічних операцій</p>

1	2
Тема 8. Особливості міжнародного оподаткування	<p>8.1. Знати види подвійного оподаткування.</p> <p>8.2. Знати методи усунення подвійного оподаткування.</p> <p>8.3. Складати довідку для звільнення (зменшення) від оподаткування доходів із джерелом їх походження з України.</p> <p>8.4. Складати звіт про виплачені доходи утримані та перераховані до бюджету податки на доходи нерезидентів.</p> <p>8.5. Складати заяву про повернення суми податку на доходи із джерелом їх походження з України.</p> <p>8.6. Знати порядок підтвердження статусу податкового резидента України.</p> <p>8.7. Складати заяву та довідку-підтвердження статусу податкового резидента України</p>
Тема 9. Правила міжнародної торгівлі (Інкотермс–2010)	<p>9.1. Застосовувати термінології Інкотермс–2010.</p> <p>9.2. Використовувати різні умови поставки товарів в професійній діяльності.</p> <p>9.3. Розраховувати суму витрат постачальника та покупця за різними умовами поставки товарів</p>
Тема 10. Валютне регулювання ЗЕД	<p>10.1. Знати загальну термінологію валютного регулювання та валютного контролю.</p> <p>10.2. Дотримуватися порядку отримання ліцензій НБУ на здійснення валютних операцій.</p> <p>10.3. Дотримуватися порядку здійснення готівкових та безготівкових розрахунків в іноземній валюті.</p> <p>10.4. Документально оформлювати операції з іноземною валютою.</p> <p>10.5. Декларувати валютні цінності, які знаходяться за межами України.</p> <p>10.6. Розраховувати санкції за порушення у сфері валютного регулювання та валютного контролю.</p> <p>10.7. Знати правила торгівлі іноземною валютою</p>
Тема 11. Оподаткування податком на додану вартість	<p>11.1. Знати об'єкти оподаткування експортних та імпорتنих операцій.</p> <p>11.2. Знати операції, які не є об'єктом оподаткування, звільнені від оподаткування в сфері ЗЕД.</p> <p>11.3. Знати порядок оподаткування ЗЕД операцій за нульовою ставкою ПДВ.</p> <p>11.4. Знати методи податкового обліку, які застосовуються в експортних та імпорتنих операціях.</p> <p>11.5. Розраховувати податкові зобов'язання при здійсненні експортних та імпорتنих операцій</p>

1	2
	<p>11.6. Визначати суму податкових зобов'язань при здійсненні бартерних операцій.</p> <p>11.7. Визначати суму податкових зобов'язань при укладанні договору-комісії та договору-доручення.</p> <p>11.8. Розраховувати суму податкових зобов'язань при здійсненні операцій в офшорних зонах</p>
<p>Тема 12. Особливості справляння акцизного податку</p>	<p>12.1. Знати особливості оподаткування експортних та імпорتنних операцій.</p> <p>12.2. Знати пільги при здійсненні експортних та імпорتنних операцій.</p> <p>12.3. Складати декларацію про встановлення максимальних роздрібних цін на алкогольні напої та тютюнові вироби.</p> <p>12.4. Оформлювати документи, необхідні для отримання акцизних марок імпортерами підакцизних товарів.</p> <p>12.5. Складати звіт про обсяги продажу ввезених (імпортованих) підакцизних товарів (продукції) та розміри одержаних з покупців і перерахованих до бюджету сум акцизного податку</p>
<p>Тема 13. Тарифно-митне регулювання</p>	<p>13.1. Дотримуватися принципів визначення митної вартості.</p> <p>13.2. Визначати митну вартість за допомогою різних методів.</p> <p>13.3. Складати вантажну митну декларацію.</p> <p>13.4. Знати різні види мита</p>
<p>Тема 14. Оподаткування податком на прибуток підприємств</p>	<p>14.1. Визначати балансову вартість валюти за допомогою різних методів.</p> <p>14.2. Застосовувати звичайні ціни у ЗЕД.</p> <p>14.3. Визначати суму податкових зобов'язань при здійсненні бартерних операцій.</p> <p>14.4. Визначати суму податкових зобов'язань при укладанні договору-комісії та договору-доручення.</p> <p>14.5. Визначати суму податкових зобов'язань при фрахтуванні.</p> <p>14.6. Розраховувати суму податкових зобов'язань при здійсненні операцій в офшорних зонах</p>
Змістовний модуль 3. Оподаткування сільськогосподарських підприємств	
<p>Тема 15. Оподаткування аграрного сектора економіки</p>	<p>15.1. Здатність до визначення податкових платежів на загальній системі оподаткування.</p> <p>15.2. Здатність до визначення податкових платежів з фіксованого сільськогосподарського податку</p>

Перелік компетентностей за Національною рамкою кваліфікацій наведено в додатку Б.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

З самого початку вивчення дисципліни кожен студент має бути ознайомлений як з програмою дисципліни і формами організації навчання, так і зі структурою, змістом та обсягом кожного з її навчальних модулів, а також з усіма видами контролю та методикою оцінювання навчальної роботи. Навчальний процес згідно з програмою навчальної дисципліни здійснюється у таких формах: лекційні, семінарські та практичні заняття, самостійна робота студентів, контрольні заходи.

Вивчення студентом навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного і ґрунтовного опрацювання навчальних модулів. Навчальний модуль – це відносно окремий самостійний блок дисципліни, який логічно об'єднує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом та взаємозв'язками. Тематичний план навчальної дисципліни складається з двох модулів (табл. 3).

Таблиця 3

Структура залікового кредиту навчальної дисципліни

Назва теми	Кількість годин		
	Лекції	Семінарські та практичні заняття	Самостійна робота студентів
1	2	3	4
Змістовний модуль 1. Оподаткування страхових та банківських послуг			
Тема 1. Особливості оподаткування податком на прибуток страхових послуг	2	2	10
Тема 2. Особливості оподаткування податком на прибуток банківських послуг	2	2	10
Тема 3. Загальні риси в оподаткуванні на прибуток банків і страхових підприємств	2	2	10
Тема 4. Порядок оподаткування податком на додану вартість банківських та страхових послуг	2	2	10
Тема 5. Порядок оподаткування страхових платежів у платників податків - юридичних та фізичних осіб	2	2	10

1	2	3	4
Тема 6. Порядок оподаткування кредитно-депозитних операцій у платників податків – юридичних та фізичних осіб	2	2	10
Всього за модулем 1	12	12	60
Змістовний модуль 2. Оподаткування зовнішньоекономічної діяльності			
Тема 7. Державне регулювання ЗЕД	2	2	10
Тема 8. Особливості міжнародного оподаткування	2	2	10
Тема 9. Правила міжнародної торгівлі (Інкотермс–2010)	2	2	10
Тема 10. Валютне регулювання ЗЕД	4	4	10
Тема 11. Оподаткування податком на додану вартість	2	2	10
Тема 12. Особливості справляння акцизного податку	2	2	10
Тема 13. Тарифно-митне регулювання	2	2	10
Тема 14. Оподаткування податком на прибуток підприємств	4	4	10
Всього за модулем 2	20	20	80
Змістовний модуль 3. Оподаткування сільськогосподарських підприємств			
Тема 15. Оподаткування аграрного сектора економіки	2	2	8
Всього за модулем 3	2	2	8
Разом за дисципліною	34	34	148

3. Зміст навчальної дисципліни за модулями та темами

Змістовний модуль 1. Оподаткування банківських та страхових послуг

Тема 1. Особливості оподаткування податком на прибуток страхових послуг

Законодавче регулювання страхової діяльності.

Види доходів та витрат страхових підприємств. Оподаткування прибутку від надання страхових послуг. Оподаткування доходів, що надходять у результаті задоволення регресійних позовів.

Договори, що вважаються договорами по довгостроковому страхуванню життя. Оподаткування платежів за цими договорами. Оподаткування у випадку порушення умов договору довгострокового страхування життя.

Оподаткування частки страхового відшкодування, що надходить від перестраховальників. Оподаткування інвестиційних доходів від розміщення резервів зі страхування життя.

Оподаткування виплат у межах договорів страхування або перестраховування ризиків (у тому числі страхування життя) на користь нерезидентів. Нерезиденти, рейтинг фінансової надійності (стійкості) яких відповідає вимогам, встановленим законодавством.

Податкова звітність страхових установ з податку на прибуток.

Тема 2. Особливості оподаткування податком на прибуток банківських послуг

Законодавче регулювання банківської діяльності.

Оподаткування кредитно-депозитних операцій.

Особливості покриття безнадійної заборгованості банківськими установами. Створення страхового резерву для відшкодування можливих втрат по основному боргу (без процентів та комісій) за всіма видами кредитів (у тому числі консолідованим іпотечним боргом), а також гарантій, порук.

Особливості податкового обліку результатів операцій з іноземною валютою.

Особливості оподаткування прибутку банку, що знаходиться на сплаті консолідованого податку на прибуток.

Податкова звітність банківських установ з податку на прибуток.

Тема 3. Загальні риси в оподаткуванні на прибуток банків і страхових підприємств

Групи основних засобів. Порядок визначення та нарахування сум амортизаційних відрахувань. Порядок збільшення та зменшення балансової

вартості груп основних засобів. Обмеження на визнання витрат при здійсненні операцій з поточного і капітального ремонту, реконструкції, модернізації та інших видів поліпшення основних засобів.

Оподаткування операцій з придбання та продажу цінних паперів і деривативів. Оподаткування процентних та дисконтних цінних паперів. Оподаткування операцій з безстроковими цінними паперами.

Тема 4. Порядок оподаткування податком на додану вартість банківських та страхових послуг

Класифікація операцій на такі, що є та не є об'єктом оподаткування. Ставки податку на додану вартість.

Звльнення від оподаткування та пільги в оподаткуванні на додану вартість банківських та страхових послуг. Причини надання пільг.

Податкове зобов'язання та податковий кредит. Особливості визнання права на податковий кредит. Податкова накладна. Основні реквізити податкової накладної. Єдиний реєстр податкових накладних.

Методика розподілу податкового кредиту між пільговими та непільговими видами операцій.

Тема 5. Порядок оподаткування страхових платежів у платників податків – юридичних та фізичних осіб

Витрати зі страхування ризиків підприємства. Класифікація ризиків та особливості включення до складу витрат страхових платежів за окремими видами ризиків. Отримання страхових відшкодувань та їх оподаткування. Страхування кредиту на користь банку.

Договори довгострокового страхування життя та виникнення податкових зобов'язань при достроковому розірванні таких договорів. Оподаткування сум страхових внесків. Оподаткування сум страхових відшкодувань. Оподаткування операцій із заміщення втраченої власності.

Тема 6. Порядок оподаткування кредитно-депозитних операцій у платників податків – юридичних та фізичних осіб

Виникнення доходів та витрат за основною сумою боргу. Оподаткування процентів. Курсові різниці за кредитною заборгованістю у іноземній валюті.

Порядок оподаткування поворотної фінансової допомоги.

Порядок врегулювання сумнівної, безнадійної заборгованості по кредитно-депозитних операціях.

Оподаткування депозитних операцій фізичних осіб, які не є суб'єктами підприємницької діяльності.

Оподаткування кредитно-депозитних операцій фізичних осіб-підприємців.

Змістовний модуль 2. Оподаткування зовнішньоекономічної діяльності

Тема 7. Державне регулювання ЗЕД

Поняття зовнішньоекономічної діяльності та основна термінологія ЗЕД (аудит, валютні кошти, демпінг, квоти, ліцензія, транзит та інші).

Принципи зовнішньоекономічної діяльності: суверенітету, свободи, юридичної рівності і недискримінації, верховенства закону, захисту інтересів суб'єктів ЗЕД, еквівалентності обміну, неприпустимості демпінгу при ввезенні та вивезенні товарів.

Суб'єкти та види ЗЕД. Право на здійснення ЗЕД. Договори (контракти) суб'єктів ЗЕД та право, що застосовується до них.

Поняття державного регулювання ЗЕД. Органи державного регулювання ЗЕД. Органи місцевого управління ЗЕД.

Принципи оподаткування та митного збору при здійсненні ЗЕД.

Порядок обов'язкового розподілу виручки від ЗЕД в іноземній валюті. Введення розрахунків та кредитування суб'єктів ЗЕД. Страхування та ліцензування зовнішньоекономічних операцій.

Облік зовнішньоекономічних операцій, звітність та аудит суб'єктів ЗЕД.

Строки та умови завершення імпортової операції без увезення товару на територію України.

Відповідальність суб'єктів за порушення у сфері ЗЕД.

Тема 8. Особливості міжнародного оподаткування

Види подвійного оподаткування.

Методи усунення подвійного оподаткування: метод зарахування, метод звільнення. Порядок укладання міжнародних угод про уникнення подвійного оподаткування. Довідка про звільнення (зменшення) від оподаткування доходів із джерелом їх походження з України.

Звіт про виплачені доходи, утримані та перераховані до бюджету податки на доходи нерезидентів. Заява про повернення суми податку на доходи із джерелом їх походження з України.

Принцип резиденства та його нормативне регулювання.

Заява про підтвердження статусу податкового резидента України. Довідка-підтвердження статусу податкового резидента України.

Тема 9. Правила міжнародної торгівлі (Інкотермс–2010)

Мета, сфера застосування та основна термінологія Інкотермс.

Зобов'язання продавця щодо поставки. Перехід ризиків і витрат, пов'язаних із поставкою.

Умови поставки групи E – EXW. Умови поставки групи F – FCA, FAS, FOB. Умови поставки групи C – CFR, CIF, CPT, CIP. Умови поставки групи D – DAF, DES, DEQ, DDU, DDP.

Тема 10. Валютне регулювання ЗЕД

Загальна термінологія валютного регулювання та валютного контролю.

Порядок отримання ліцензій НБУ на здійснення валютних операцій.

Порядок здійснення готівкових та безготівкових розрахунків в іноземній валюті.

Купівля-продаж іноземної валюти. Документальне оформлення.

Декларування валютних цінностей. Порядок складання та подання декларації про валютні цінності, доходи та майно, що належать резиденту України і знаходяться за її межами.

Відповідальність за порушення при здійсненні операцій в іноземній валюті. ЗЕД-пеня.

Тема 11. Оподаткування податком на додану вартість

Особливості оподаткування експортних операцій. Місце поставки товарів (робіт, послуг). База оподаткування. Нульова ставка ПДВ. Експорт без перетину кордону. Експорт у посередницьких операціях. Відшкодування ПДВ при експорті.

Особливості оподаткування імпорتنих операцій. Документообіг та валютний контроль при імпорті товарів. Реєстрація на митниці. Імпорт без перетину кордону.

Організація та оподаткування міжнародних перевезень.

Визначення податкових зобов'язань при здійсненні бартерних операцій в офшорних зонах, укладанні договору-комісії та договору-доручення

Тема 12. Особливості справляння акцизного податку

Порядок оподаткування експортних операцій.

Особливості імпорту підакцизних товарів податковими агентами. Особливості звітування імпортерів підакцизних товарів. Пільги при імпорті підакцизних товарів. Порядок придбання акцизних марок імпортерами. Порядок справляння акцизного збору при імпорті алкогольних напоїв та тютюнових виробів.

Організація і податкове забезпечення транзиту підакцизних товарів.

Тема 13. Тарифно-митне регулювання

Законодавче регулювання митної політики держави.

Види мита.

Поняття митної вартості товарів. Принципи визначення митної вартості товарів. Методи визначення митної вартості. Метод оцінки за

ціною угоди щодо товарів, які імпортуються, за ціною угоди щодо ідентичних товарів, за ціною угоди відносно подібних (аналогічних) товарів, на основі віднімання вартості, на основі додавання вартості. Резервний метод.

Ставки та порядок розрахунку мита. Порядок складання вантажної митної декларації.

Тема 14. Оподаткування податком на прибуток підприємств

Порядок оподаткування експортних та імпортних операцій. Порядок застосування звичайних цін у ЗЕД. Безнадійна заборгованість у ЗЕД. Бартерні операції. Формування валового доходу та валових витрат.

Особливості обкладання податком на прибуток підприємств операцій у межах посередницьких договорів у сфері ЗЕД. Експорт (імпорт) товарів у межах договору комісії. Договори доручення у ЗЕД.

Поняття фрахтування. Різновиди договорів фрахтування. Розрахунок суми фрахту. Оподаткування фрахту, сплаченого нерезиденту.

Особливості оподаткування придбання товарів в офшорах.

Валютні операції при експорті та імпорті. Курсові різниці. Балансова вартість валюти. Методи оцінки.

Змістовний модуль 3. Оподаткування сільськогосподарських підприємств

Тема 15. Оподаткування аграрного сектору економіки

Визначення сучасного стану та значимості аграрного сектору економіки.

Законодавча і нормативна база податкового регулювання виробництва сільськогосподарської продукції в Україні.

Особливості визначення податкових платежів з таких податків: податок з доходів фізичних осіб, податок на прибуток, плата за землю, податок за першу реєстрацію транспортних засобів, податок на додану вартість.

Обмеження та преференції роботи економічних суб'єктів на фіксованому сільськогосподарському податку.

4. Плани лекцій

Змістовний модуль 1. Оподаткування банківських та страхових послуг

Тема 1. Особливості оподаткування податком на прибуток страхових послуг

1. Основні поняття страхової діяльності.
2. Види доходів та витрат страхових компаній.
3. Договори довгострокового страхування життя.
4. Розрахунок податкових зобов'язань з податку на прибуток страхових компаній.
5. Податкова звітність з податку на прибуток страхової компанії.

Література: [1; 2, ст. 135, 138, 156; п. 8 розділу 4 Розділу XX; 3; 7; 10; 12; 26; 27; 30; 35, ст. 1, 4; 40, ст. 22, глава 13, глава 67].

Тема 2. Особливості оподаткування податком на прибуток банківських послуг

1. Основні поняття банківської діяльності.
2. Порядок визначення доходів і витрат банківської діяльності.
3. Оподаткування операцій з борговими вимогами та зобов'язаннями.
4. Створення та оподаткування страхових резервів банківських установ.
5. Особливості оподаткування операцій з іноземною валютою.
6. Податкова звітність з податку на прибуток банківських установ.

Література: [2, ст. 135, 138, 153.1, 153.4, 153.5, 159.2; 20; 24, ст. 2, 47; 26; 27; 29; 36; 40, глави 60, 72, 73;].

Тема 3. Загальні риси в оподаткуванні на прибуток банків і страхових підприємств

1. Поняття і класифікація основних засобів у податковому обліку.
2. Порядок розрахунку та нарахування амортизаційних відрахувань.

3. Оподаткування операцій придбання та продажу цінних паперів і деривативів.

4. Оподаткування дивідендів.

Література: [2, ст. 145, 146, 153.3, 153.8, 153.9; 17; 25; 37; 40, глава 14, 20].

Тема 4. Порядок оподаткування податком на додану вартість банківських та страхових послуг

1. Пільги в оподаткуванні податком на додану вартість банківських та страхових послуг.

2. Податкові зобов'язання і податковий кредит.

3. Податкова накладна.

4. Розподіл податкового кредиту між пільговими та не пільговими операціями.

Література: [2, ст. 196–199, 201; 8; 9; 11; 18].

Тема 5. Порядок оподаткування страхових платежів у платників податків – юридичних та фізичних осіб

1. Витрати на страхування ризиків платника податків-юридичної особи.

2. Оподаткування доходів та витрат за договорами довгострокового страхування життя.

3. Оподаткування отриманих страхових відшкодувань.

Література: [2, п. 140.1.6, 138.6, 138.8.5, 138.10.2, 138.10.3, 140.1.6, 142.2, 156.2.2, п. 11 розділу 4 Розділу XX; 10; 21; 23].

Тема 6. Порядок оподаткування кредитно-депозитних операцій у платників податків – юридичних та фізичних осіб

1. Виникнення витрат та доходів з основної суми боргу. Порядок оподаткування поворотної фінансової допомоги.

2. Порядок врегулювання сумнівної, безнадійної заборгованості за кредитно-депозитними операціями.

3. Оподаткування відсотків за депозитними операціями.

4. Оподаткування курсових різниць за кредитною заборгованістю в іноземній валюті.

Література: [2, п. 136.1, 139.1, 135.5, 138.5, 138.10, 153.1, 153.4, 164.2, 170.8, 166.3, 170.4, 170.5, ст. 141, 159, 165; 22].

Змістовний модуль 2. Оподаткування зовнішньоекономічної діяльності

Тема 7. Державне регулювання ЗЕД

1. Загальна термінологія ЗЕД.
2. Принципи ЗЕД, оподаткування та митного регулювання.
3. Суб'єкти та види ЗЕД.
4. Правила здійснення ЗЕД.

Література: [2, с. 15–28; 11, с. 10–19; 17, с. 7–24; 31, с. 12–38].

Тема 8. Характеристика особливостей міжнародного оподаткування

1. Міжнародні договори про уникнення подвійного оподаткування при здійсненні ЗЕД.

2. Порядок підтвердження статусу податкового резиденту України.

Література: [11, с. 29–37; 12, с. 19–51; 17, с. 47–58; 31, с. 46–61].

Тема 9. Правила міжнародної торгівлі (Інкотермс–2010)

1. Основна термінологія Інкотермс–2010.
2. Умови поставки групи Е – EXW.
3. Умови поставки групи F – FCA, FAS, FOB.
4. Умови поставки групи С – CFR, CIF, CPT, CIP.
5. Умови поставки групи D – DAF, DES, DEQ, DDU, DDP.

Література: [6, с. 42; 21, с. 72–103; 23, с. 34–36].

Тема 10. Валютне регулювання ЗЕД

1. Загальна термінологія валютного регулювання та контролю.
2. Порядок отримання ліцензій НБУ.

3. Порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті.
4. Торгівля іноземною валютою.
5. Декларування валютних цінностей.
6. Відповідальність за порушення порядку здійснення операцій в іноземній валюті.

Література: [2, с. 44–67; 4, с. 22–23; 28, с. 21–23; 36, с. 61–65].

Тема 11. Оподаткування податком на додану вартість

1. Експортні операції. Відшкодування ПДВ при експорті.
2. Імпортні операції.
3. Бартерні операції.
4. Договірні відносини в ЗЕД.
5. Операції в офшорних зонах.

Література: [2, с. 22–35; 5, с. 29–31; 9, с. 11–15; 10, с. 28–33; 18, с. 26–30; 25, с. 29–35; 35, с. 58–72; 40, с. 50–53].

Тема 12. Особливості справляння акцизного податку

1. Експортні операції.
2. Імпортні операції.

Література: [2, с. 38–45; 24, с. 75–84; 26, с. 22–25; 33, с. 48–50].

Тема 13. Тарифно-митне регулювання

1. Принципи та методи визначення митної вартості.
2. Види мита.
3. Вантажна митна декларація.

Література: [2, с. 62–75; 35, с. 486–502; 37, с. 11–18; 7, с. 31–37; 22, с. 48–49].

Тема 14. Оподаткування податком на прибуток підприємств

1. Експортні та імпорнтні операції.
2. Облік операцій в іноземній валюті. Методи оцінки інвалюти.

3. Операції з нерезидентами.
4. Бартерні операції.
5. Договірні відносини в ЗЕД.
6. Операції в офшорних зонах.
7. Операції фрахтування.

Література: [35, с. 518–580; 24, с. 32–38; 1, с. 33–35; 3, с. 40–41; 27, с. 63–69].

Змістовний модуль 3. Оподаткування сільськогосподарських підприємств

Тема 15. Оподаткування аграрного сектору економіки

1. Особливості виробництва сільськогосподарської продукції в Україні.
2. Порядок обчислення податкових платежів сільськогосподарського підприємства на загальній системі оподаткування.
3. Порядок обчислення, сплати, складання та подання звітності з фіксованого сільськогосподарського податку.

Література: [1; 2, ст. 308 Розділу XIV; 3; 7, 10, 12, 26, 27; 35, ст. 1, 4; 30; 40, ст. 22, глава 1, глава 67].

5. Плани семінарських та практичних занять

За кожною темою викладач проводить заняття, яке містить семінарську та практичну частини. Підсумкові оцінки за кожне заняття вносяться у відповідний журнал. Оцінки, отримані студентом за семінарські та практичні заняття враховуються при виставленні поточної модульної оцінки.

Перелік тем семінарських та практичних занять наведено в табл. 4, 5.

Перелік тем семінарських занять

Назви теми	Програмні запитання семінарських занять	Кількість годин	Література
1	2	3	4
Змістовний модуль 1. Оподаткування банківських та страхових послуг			
Тема 1. Особливості оподаткування податком на прибуток страхових послуг	<ol style="list-style-type: none"> 1. Оподаткування у випадку порушення умов договору довгострокового страхування життя. 2. Оподаткування доходів, що надходять у вигляді страхових платежів. 3. Оподаткування доходів, що надходять у результаті задоволення регресних позовів. 4. Оподаткування частки страхового відшкодування, що надходить від перестраховальників. 5. Оподаткування інвестиційних доходів від розміщення резервів зі страхування життя. 6. Нерезиденти, рейтинг фінансової надійності (стійкості) яких відповідає вимогам, встановленим законодавством 	1	[1; 2, ст. 135, 138, 156; п. 8 розділу 4 Розділу XX; 3; 7; 10; 12; 26; 27; 30; 35, ст. 1, 4; 40, ст. 22, глава 13, глава 67]
Тема 2. Особливості оподаткування податком на прибуток банківських послуг	<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості покриття безнадійної заборгованості банками та небанківськими фінансовими установами. 2. Створення страхового резерву для відшкодування можливих втрат по основному боргу (без процентів та комісій) за всіма видами кредитів. 3. Порядок розрахунку резерву під кредитні ризики 	1	[2, ст. 135, 138, 153.1, 153.4, 153.5, 159.2; 20; 24, ст. 2, 47; 26; 27; 29; 36; 40, глави 60, 72, 73;].
Тема 3. Загальні риси в оподаткуванні на прибуток банків і страхових підприємств	<ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація основних засобів та визначення строків корисного використання. 2. Методи нарахування амортизації. 3. Ремонт та поліпшення основних засобів. 	1	[2, ст. 145, 146, 153.3, 153.8, 153.9; 17; 25; 37; 40, глава 14, 20]
Тема 4. Порядок оподаткування податком на додану вартість банківських та страхових послуг	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пільги в оподаткуванні на додану вартість банківських і страхових послуг. 2. Податкове зобов'язання та податковий кредит. 3. Податкова накладна. 4. Розподіл податкового кредиту між пільговими та непільговими видами операцій 	1	[2, ст. 196–199, 201; 8; 9; 11; 18]

1	2	3	4
Тема 5. Порядок оподаткування страхових платежів у платників податків – юридичних та фізичних осіб	1. Витрати зі страхування ризиків підприємства. 2. Довгострокове страхування життя працівників. 3. Отримання страхових відшкодувань підприємством. 4. Оподаткування страхових виплат у фізичних осіб	1	[2, п. 140.1.6, 138.6, 138.8.5, 138.10.2, 138.10.3, 140.1.6, 142.2, 156.2.2, п. 11 розділу 4 Розділу XX; 10; 21; 23]
Тема 6. Порядок оподаткування кредитно-депозитних операцій у платників податків – юридичних та фізичних осіб	1. Виникнення доходів та витрат за основною сумою боргу. 2. Оподаткування процентів. 3. Курсові різниці за кредитною заборгованістю в іноземній валюті. 4. Порядок врегулювання сумнівної, безнадійної заборгованості за кредитно-депозитними операціями	1	[2, п. 136.1, 139.1, 135.5, 138.5, 138.10, 153.1, 153.4, 164.2, 170.8, 166.3, 170.4, 170.5, ст. 141, 159, 165; 22]
Змістовний модуль 2. Оподаткування зовнішньоекономічної діяльності			
Тема 7. Державне регулювання ЗЕД	1. Загальна термінологія ЗЕД. 2. Принципи ЗЕД, оподаткування та митного регулювання. 3. Суб'єкти та види ЗЕД. 4. Правила здійснення ЗЕД	1	[2, с. 15–28; 11, с. 10–19; 17, с. 7–24; 31, с. 12–38]
Тема 8. Особливості міжнародного оподаткування	1. Міжнародні договори про уникнення подвійного оподаткування при здійсненні ЗЕД. 2. Порядок підтвердження статусу податкового резидента України	1	[11, с. 29–37; 12, с. 19–51; 17, с. 47–58; 31, с. 46–61]
Тема 9. Правила міжнародної торгівлі (Інкотермс-2010)	1. Основна термінологія Інкотермс-2000. 2. Умови поставки групи Е. 3. Умови поставки групи F. 4. Умови поставки групи С. 5. Умови поставки групи D	1	[6, с. 42; 21, с. 72–103; 23, с. 34–36]
Тема 10. Валютне регулювання ЗЕД	1. Загальна термінологія валютного регулювання та контролю. 2. Порядок отримання ліцензій НБУ. 3. Порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті. 4. Торгівля іноземною валютою. 5. Декларування валютних цінностей. 6. Відповідальність за порушення при здійсненні операцій в іноземній валюті	1	[2, с. 44–67; 4, с. 22–23; 28, с. 21–23; 36, с. 61–65]

Закінчення табл. 4

1	2	3	4
Тема 11. Оподаткування ПДВ	1. Експортні операції. Відшкодування ПДВ при експорті. 2. Імпортні операції. 3. Бартерні операції. 4. Договірні відносини в ЗЕД. 5. Операції в офшорних зонах	1	[2, с. 22–35; 5, с. 29–31; 9, с. 11–15; 10, с. 28–33; 18, с. 26–30; 25, с. 29–35; 35, с. 58–72; 40, с. 50–53]
Тема 12. Особливості справляння акцизного податку	1. Експортні операції. 2. Імпортні операції	1	[2, с. 38 – 45; 24, с. 75–84; 26, с. 22–25; 33, с. 48–50]
Тема 13. Тарифно-митне регулювання	1. Принципи та методи визначення митної вартості. 2. Види мита. 3. Вантажна митна декларація	1	[2, с. 62–75; 35, с. 486–502; 37, с. 11–18; 7, с. 31–37; 22, с. 48–49]
Тема 14. Оподаткування податком на прибуток підприємств	1. Експортні та імпорнтні операції. 2. Облік операцій в іноземній валюті. Методи оцінки інвалюти. 3. Операції з нерезидентами. 4. Бартерні операції. 5. Договірні відносини в ЗЕД. 6. Операції в офшорних зонах. 7. Операції фрахтування	1	[35, с. 518–580; 24, с. 32–38; 1, с. 33–35; 3, с. 40–41; 27, с. 63–69]
Змістовний модуль 3. Оподаткування сільськогосподарських підприємств			
Тема 15. Оподаткування аграрного сектору економіки	1. Визначення податкових платежів на загальній системі оподаткування. 2. Визначення податкових платежів з фіксованого сільськогосподарського податку	1	[1; 2, ст. 308 Розділу XIV; 3; 7, 10, 12, 26, 27; 35, ст. 1, 4; 30; 40, ст. 22, глава 1, глава 67]
Разом годин		15	

Перелік тем практичних занять

Назви теми	Програмні запитання семінарських занять	Кількість годин	Література
Змістовний модуль 1 Оподаткування банківських та страхових послуг	1. Розрахунок податкових зобов'язань та заповнення декларації з податку на прибуток страхової установи	2	[2, ст. 135, 138, 156, п. 8 розділу 4 Розділу XX; 30]
	2. Визначення податкових зобов'язань сторін довгострокового страхування життя при його достроковому розірванні	2	[1, ст. 156; 12].
	3. Розподіл податкового кредиту між пільговими та непільговими операціями	2	[2: ст. 199]
Змістовний модуль 2 Оподаткування зовнішньоекономічної діяльності	4. Обчислення санкцій за порушення при здійсненні операцій в іноземній валюті	2	[11, с. 29–37; 12, с. 19–51; 17, с. 47–58]
	5. Складання декларації про валютні цінності	2	[17, с. 72–103; 23, с. 34–36]
	6. Розрахунок непрямих податків при здійсненні ЗЕД	6	[2, с. 22–35; 18, с. 26–30; 24, с. 58–72; 25, с. 29–35; 40, с. 50–53]
	8. Розрахунок податку на прибуток підприємств при здійсненні ЗЕД	2	[35, с. 518–580; 24, с. 32–38; 1, с. 33–35]
Змістовний модуль 3 Оподаткування сільськогосподарських підприємств	11. Розрахунок суми фіксованого сільськогосподарського податку	1	[1; 2: ст. 308 Розділу XIV; 3; 7; 10; 12; 20; 26; 27; 35, ст. 1, 4; 40, ст. 22, глава 1, глава 67]
Разом годин		19	

6. Самостійна робота студентів

Вивчення навчальної дисципліни потребує від студентів інтенсивної самостійної роботи над спеціальною літературою. Для цього рекомендується опрацьовувати нові законодавчі та нормативні акти, які публікуються в офіційних виданнях "Урядовий кур'єр", "Голос України", "Відомості Верховної Ради України", аналітичні коментарі та проблемні статті, що друкуються в газетах: "Бухгалтерія", "Податки і бухгалтерський облік" та журналах: "Фінанси України", "Бухгалтер" та інших.

Самостійна робота є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам: вивчення лекційного матеріалу; робота з вивчення рекомендованої літератури; підготовка до семінарських і практичних занять, дискусій, роботи в малих групах; контрольна перевірка кожним слухачем особистих знань за запитаннями для самостійного поглибленого вивчення та самоконтролю.

Перелік питань для самостійного опрацювання подано в табл. 6.

Таблиця 6

Перелік питань для самостійного опрацювання

Назва теми	Питання для самостійного опрацювання (за модулями та темами)	Рекомендована література
1	2	3
Змістовний модуль 1. Оподаткування банківських та страхових послуг		
Тема 1. Особливості оподаткування податком на прибуток страхових послуг	<ol style="list-style-type: none"> 1. Оподаткування у випадку порушення умов договору довгострокового страхування життя. 2. Оподаткування доходів, що надходять у результаті задоволення регресних позовів. 3. Оподаткування частки страхового відшкодування, що надходить від перестраховальників. 4. Оподаткування інвестиційних доходів від розміщення резервів зі страхування життя. 5. Оподаткування виплат у межах договорів страхування або перестраховання ризиків на користь нерезидентів 	[1; 2, ст. 135, 138, 156; п. 8 розділу 4 Розділу XX; 3; 7; 10; 12; 26; 27; 30; 35, ст. 1, 4; 40, ст. 22, глава 13, глава 67]
Тема 2. Особливості оподаткування податком на прибуток банківських послуг	<ol style="list-style-type: none"> 1. Оподаткування кредитно-депозитних операцій. 2. Порядок розрахунку резерву під кредитні ризики. 3. Особливості податкового обліку результатів операцій з іноземною валютою 	[2, ст. 135, 138, 153.1, 153.4, 153.5, 159.2; 20; 24, ст. 2, 47; 26; 27; 29; 36; 40, глави 60, 72, 73]

1	2	3
Тема 3. Загальні риси в оподаткуванні на прибуток банків і страхових підприємств	<ol style="list-style-type: none"> 1. Порядок збільшення та зменшення балансової вартості груп основних фондів. 2. Поточний і капітальний ремонт, реконструкція, модернізація, технічне переозброєння та інші види поліпшення основних фондів. 3. Оподаткування операцій з безстроковими цінними паперами. 4. Оподаткування дивідендів 	[2: ст. 145, 146, 153.3, 153.8, 153.9; 17; 25; 37; 40, глава 14, 20]
Тема 4. Порядок оподаткування податком на додану вартість банківських та страхових послуг	<ol style="list-style-type: none"> 1. Причини надання пільг з ПДВ банківських та страхових послуг. 2. Податкова накладна. 3. Розподіл податкового кредиту між пільговими та непільговими видами операцій 	[2, ст. 196–199, 201; 8; 9; 11; 18]
Тема 5. Порядок оподаткування страхових платежів у платників податків – юридичних та фізичних осіб	<ol style="list-style-type: none"> 1. Страхування кредиту на користь банку. 2. Довгострокове страхування життя працівників 	[2, п. 140.1.6, 138.6, 138.8.5, 138.10.2, 138.10.3, 140.1.6, 142.2, 156.2.2, п. 11 розділу 4 Розділу XX; 10; 21; 23]
Тема 6. Порядок оподаткування кредитно-депозитних операцій у платників податків – юридичних та фізичних осіб	<ol style="list-style-type: none"> 1. Оподаткування процентів. 2. Курсові різниці за кредитною заборгованістю в іноземній валюті. 3. Порядок врегулювання сумнівної, безнадійної заборгованості за кредитно-депозитними операціями 	[2, п. 136.1, 139.1, 135.5, 138.5, 138.10, 153.1, 153.4, 164.2, 170.8, 166.3, 170.4, 170.5, ст. 141, 159, 165; 22]
Змістовний модуль 2. Оподаткування зовнішньоекономічної діяльності		
Тема 7. Державне регулювання ЗЕД	<ol style="list-style-type: none"> 1. Право на здійснення ЗЕД. 2. Договори (контракти) суб'єктів ЗЕД та право, що застосовується до них 	[2, с. 15–28; 11, с. 10–19; 17, с. 7–24; 31, с. 12–38]
Тема 8. Особливості міжнародного оподаткування	<ol style="list-style-type: none"> 1. Правила при укладанні угод про уникнення подвійного оподаткування 	[11, с. 29–37; 12, с. 19–51; 17, с. 47–58; 31, с. 46–61]
Тема 9. Правила міжнародної торгівлі (Інкотермс–2010)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зобов'язання продавця щодо поставки. 2. Перехід ризиків і витрат, пов'язаних із поставкою 	[6, с. 42; 21, с. 72–103, 23, с. 34–36]
Тема 10. Валютне регулювання ЗЕД	<ol style="list-style-type: none"> 1. Документальне оформлення купівлі-продажу іноземної валюти 	[6, с. 42; 21, с. 72–103; 23, с. 34–36]

1	2	3
Тема 11. Оподаткування ПДВ	1. Місце поставки товарів (робіт, послуг). 2. Імпорт без перетину кордону	[2, с. 22–35; 5, с. 29–31; 9, с. 11–15; 10, с. 28–33; 18, с. 26–30; 25, с. 29–35; 35, с. 58–72; 40, с. 50–53]
Тема 12. Особливості справляння акцизного податку	1. Порядок придбання акцизних марок імпортерами	[2, с. 38 – 45; 24, с. 75–84; 26, с. 22–25; 33, с. 48–50]
Тема 13. Тарифно-митне регулювання	1. Поняття митної вартості товарів	[2, с. 62–75; 35, с. 486–502; 37, с. 11–18; 7, с. 31–37; 22, с. 48–49]
Тема 14. Оподаткування податком на прибуток підприємств	1. Безнадійна заборгованість у ЗЕД	[35, с. 518–580; 24, с. 32–38; 1, с. 33–35; 3, с. 40–41; 27, с. 63–69]
Змістовний модуль 3. Оподаткування сільськогосподарських підприємств		
Тема 15. Оподаткування аграрного сектора економіки	1. Особливості застосування спеціального режиму з ПДВ. 2. Вимоги та преференції платників фіксованого сільськогосподарського податку 3. Категорії сільськогосподарських виробників, які звільняються від плати за землю та ПДФО	[1; 2, ст. 308 Розділу XIV; 3; 7, 10, 12, 26, 27; 35, ст. 1, 4; 30; 40, ст. 22, глава 1, глава 67]

7. Контрольні запитання для самодіагностики

Змістовний модуль 1. Оподаткування банківських та страхових послуг

1. Оподаткування доходів, що надходять у вигляді страхових платежів.
2. Оподаткування виплат у межах договорів страхування або перестраховування ризиків на користь нерезидентів.
3. Оподаткування кредитно-депозитних операцій.

4. Особливості податкового обліку результатів операцій з іноземною валютою.
5. Порядок визначення та нарахування сум амортизації.
6. Поточний і капітальний ремонт, реконструкція, модернізація, технічне переозброєння та інші види поліпшення основних засобів.
7. Оподаткування операцій з придбання та продажу цінних паперів та деривативів.
8. Оподаткування дивідендів.
9. Пільги в оподаткуванні на додану вартість банківських і страхових послуг.
10. Розподіл податкового кредиту між пільговими та непільговими видами операцій.
11. Витрати зі страхування ризиків підприємства.
12. Довгострокове страхування життя працівників.
13. Страхування кредиту на користь банку.
14. Порядок врегулювання сумнівної, безнадійної заборгованості за кредитно-депозитними операціями.
15. Оподаткування податком з доходів фізичних осіб сум страхових внесків та сум страхових відшкодувань.
16. Принципи оподаткування при здійсненні ЗЕД.
17. Принципи митного регулювання.
18. Відповідальність суб'єктів за порушення у сфері ЗЕД.
19. Мета, сфера застосування та основна термінологія Інкотермс.
20. Зобов'язання продавця щодо поставки.
21. Перехід ризиків і витрат, пов'язаних із поставкою.
22. Умови поставки груп Е, F, C, D.
23. Порядок отримання ліцензій НБУ на здійснення валютних операцій.
24. Порядок здійснення готівкових та безготівкових розрахунків в іноземній валюті.
25. Купівля-продаж іноземної валюти. Документальне оформлення.
26. Декларування валютних цінностей.
27. Відповідальність за порушення при здійсненні операцій в іноземній валюті.
28. ЗЕД-пеня.
29. Особливості оподаткування ПДВ експортних операцій.

30. Порядок оподаткування акцизним податком експортних та імпорتنих операцій.

31. Поняття митної вартості товарів.

32. Принципи визначення митної вартості товарів.

33. Методи визначення митної вартості.

34. Порядок складання вантажної митної декларації.

35. Порядок оподаткування податком на прибуток підприємств експортних та імпорتنих операцій.

36. Визначте особливості застосування спеціального режиму з ПДВ до виробників аграрного сектора економіки.

37. Охарактеризуйте вимоги до виробників сільськогосподарської продукції та преференції за умови застосування спеціального режиму.

38. Охарактеризуйте пільги, що надаються сільськогосподарським товаровиробникам з податку на доходи фізичних осіб.

39. Охарактеризуйте пільги, що надаються сільськогосподарським товаровиробникам з плати за землю.

40. Охарактеризуйте пільги, що надаються сільськогосподарським товаровиробникам з податку на прибуток.

Тематика контрольних робіт для студентів заочної форми навчання

Контрольна робота передбачає глибоке засвоєння студентами заочної форми навчання матеріалу навчальної дисципліни і включає два теоретичних питання, відповіді на які потрібно пов'язати з практикою того підприємства, на якому працює студент.

Варіант контрольної роботи обирається студентом відповідно до останнього номера його залікової книжки.

Варіант 0

Особливості визначення доходів та витрат страхової організації.

Варіант 1

Особливості визначення доходів та витрат.

Варіант 2

Правила страхування за довгостроковими договорами страхування життя.

Варіант 3

Оподаткування податком на прибуток операцій з цінними паперами.

Варіант 4

Особливості визначення податкової бази при договорах про поступ грошової вимоги (факторинг).

Варіант 5

Порядок застосування звичайних цін у ЗЕД.

Варіант 6

Бартерні операції у ЗЕД.

Варіант 7

Особливості обкладання податком на прибуток підприємств та ПДВ операцій у межах посередницьких договорів у сфері ЗЕД.

Варіант 8

Особливості звітування імпортерів підакцизних товарів.

Варіант 9

Особливості визначення податкових зобов'язань з фіксованого сільськогосподарського податку.

8. Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі: індивідуальних занять, консультацій, перевірки виконання індивідуальних завдань, перевірки та захисту завдань, що винесені на поточний контроль тощо.

Формами організації індивідуально-консультативної роботи є: консультації: індивідуальні (запитання – відповідь); групові (розгляд типових прикладів – ситуацій); індивідуальне здавання виконаних робіт; підготовка есе для виступу на науковому семінарі; підготовка есе для виступу на науковій конференції.

9. Методики активізації процесу навчання

При викладанні навчальної дисципліни передбачено застосування активних і інтерактивних методів навчання – проблемних та міні-лекцій, семінарів в активній формі, розгляд кейсів. Види навчальних технологій, які використовуються для активізації процесу навчання наведено в табл. 7.

Використання навчальних технологій для активізації процесу навчання

Методики активізації процесу навчання	Практичне застосування навчальних технологій
Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів і характеризуються виділенням головних висновків з питань, що розглядаються. При читанні лекцій студентам даються питання для самостійного розмірковування, яке відіграє активізуючу роль, примушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді	Проблемна лекція з питання: "Порядок визначення частки витрат, що пов'язані з довгостроковим страхуванням життя" (за темою 1)
	Проблемна лекція з питання: "Відмінності розрахунку суми страхових резервів у бухгалтерському та податковому обліку" (за темою 2)
	Проблемна лекція з питання: "Взаємозв'язок витрат на ремонт та інших поліпшень основних засобів з витратами, що враховуються при оподаткуванні прибутку" (за темою 3)
Міні-лекції характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень	Міні-лекція з питання: "Порядок оподаткування операцій зі страхування цивільної відповідальності" (за темою 5)
	Міні-лекція з питання: "Порядок оподаткування податком з доходів фізичних осіб процентів по депозитах" (за темою 6)
Кейс-метод (метод аналізу конкретних ситуацій) дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних управлінських ситуацій	Проблемна ситуація "Розрахунок амортизації з врахуванням виводу та введення в експлуатацію основних засобів" (практичне заняття за темою 3)
	Проблемна ситуація "Розподіл податкового кредиту між пільговими та не пільговими операціями" (практичне заняття за темою 4)

10. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів

Перевірка та оцінювання знань студентів може проводитись кількома методами: оцінювання знань студента під час семінарських і практичних занять; виконання завдань для самостійної роботи; проведення проміжних тестів; проведення поточно-модульного контролю.

Оцінювання знань студента під час семінарських і практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за 12-бальною шкалою за такими критеріями: розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються; уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків при виконанні індивідуальних завдань, та завдань, винесених на розгляд в аудиторії; логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Оцінка "відмінно" (10 – 12 балів) ставиться за умови відповідності індивідуального завдання студента, або його усної відповіді усім п'ятьом зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує оцінку на відповідну кількість балів.

Оцінювання знань студента під час виконання завдань для самостійної роботи проводиться за 12-бальною шкалою.

Проведення поточно-модульного контролю. Поточно-модульний контроль здійснюється та оцінюється за двома складовими: практичний модульний контроль і лекційний (теоретичний) модульний контроль. Оцінка за практичну складову модульного контролю виставляється за результатами оцінювання знань студента під час семінарських і практичних занять, виконання індивідуального завдання та проміжного тестового контролю згідно з графіком навчального процесу.

Лекційний модульний контроль здійснюється у письмовій формі за відповідними білетами. Структура білетів з модульного контролю включає у себе: теоретичне питання, два ситуаційних завдання та одну розрахункову задачу.

Для підведення підсумків роботи студентів із змістовного модуля виставляється підсумкова оцінка з поточно-модульного контролю, яка враховує оцінки за практичний модульний контроль і лекційний модульний контроль.

Для оцінки рівня відповідей студентів на теоретичні запитання та вирішення практичних завдань при проведенні поточного модульного контролю використовуються такі критерії:

відповідь на теоретичне запитання:

оцінка 12 балів ставиться за глибоке засвоєння програмного матеріалу, засвоєння рекомендованої літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками визначення сум податкових зобов'язань; вміння формулювати проблеми та пропонувати шляхи їх вирішення;

оцінка 11 балів ставиться за глибоке засвоєння програмного матеріалу, засвоєння рекомендованої літератури, чітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками визначення сум податкових зобов'язань; вміння формулювати проблеми та пропонувати шляхи вирішення більшості з них;

оцінка 10 балів ставиться за повне засвоєння програмного матеріалу та рекомендованої літератури, чітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками визначення сум податкових зобов'язань; вміння формулювати проблеми та пропонувати шляхи вирішення деяких з них;

оцінка 9 балів ставиться за повне засвоєння програмного матеріалу та наявне вміння орієнтуватися в ньому, за умови виконання всіх вимог, які передбачено для оцінки "відмінно", при наявності незначних помилок або не зовсім повних висновків; вміння формулювати проблеми;

оцінка 8 балів ставиться за повне засвоєння програмного матеріалу та наявне вміння орієнтуватися в ньому, усвідомлене застосування знань для розв'язання практичних задач; вміння формулювати проблеми;

оцінка 7 балів ставиться, якщо студент при виконанні практичних завдань ефективно застосовує основні знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою; вміння формулювати проблеми;

оцінка 6 балів ставиться за недостатнє вміння застосовувати теоретичні знання за умови, якщо завдання в основному виконане та мету завдання досягнуто, а студент при відповіді продемонстрував розуміння основних положень матеріалу навчальної дисципліни;

оцінка 5 балів ставиться за часткове вміння застосовувати теоретичні знання, за умови, якщо завдання частково виконане, а студент при відповіді продемонстрував розуміння основних положень матеріалу навчальної дисципліни;

оцінка 4 бали ставиться у випадках, якщо студент при відповіді на запитання без достатнього розуміння застосовує навчальний матеріал,

допускає суттєвих помилок, стикається з труднощами при аналізі та порівнянні податкових процесів;

оцінка 3 бали ставиться студенту за не опанування значної частини програмного матеріалу, який не може правильно відповісти на теоретичні запитання, стикається зі значними труднощами при аналізі податкових процесів;

оцінка 2 бали ставиться студенту, що не опанував програмний матеріал, не може правильно відповісти на теоретичне запитання, стикається зі значними труднощами при аналізі податкових процесів;

оцінка 1 бал ставиться за відсутність відповіді на теоретичне запитання.

За виконання ситуаційного завдання № 1 ставиться оцінка 3 бали, яка складається з таких складових:

1,5 балів – за правильне посилання на відповідну статтю законодавчого або нормативно-правового акту при відповіді на ситуаційне завдання;

1,4 бали – за правильну інтерпретацію статті законодавчого або нормативно-правового акту та обґрунтований висновок;

0,1 бал – за охайне оформлення відповіді.

За виконання ситуаційного завдання № 2 ставиться оцінка 3 бали, яка складається за таких складових:

1,5 балів – за правильне посилання на відповідну статтю законодавчого або нормативно-правового акту при відповіді на ситуаційне завдання;

0,4 бали – за правильну інтерпретацію статті законодавчого або нормативно-правового акту та обґрунтований висновок;

0,1 бал – за охайне оформлення відповіді.

За виконання розрахункового завдання № 3 ставиться оцінка 6 балів, яка складається з таких складових:

2,5 бали – за представлення чіткого та правильного алгоритму розрахунку;

2,5 бали – за правильні арифметичні розрахунки та правильне складання податкової звітності;

0,6 балів – за формування обґрунтованих висновків;

0,4 бали – за охайне оформлення відповіді та складання податкової звітності.

Загальна оцінка з поточного модульного контролю розраховується як середньоарифметичне значення оцінок отриманих за відповіді на теоретичне запитання, вирішення трьох ситуаційних завдань.

Зразок завдання поточного модульного контролю

Навчальна дисципліна "Секторальні та галузеві особливості оподаткування"

Модульний контроль за модулем № 1

"Оподаткування банківських та страхових послуг"

Теоретичне питання

Особливості оподаткування операцій факторингу (переведення боргу).

Ситуаційні завдання

1. Страхова компанія задекларувала у декларації з податку на прибуток у складі доходів – реалізацію акцій на суму 240 тис. грн, а у складі витрат – витрати на придбання облігацій на суму 200 тис. грн. Яка сума податку на прибуток повинна бути сплачена до бюджету?

2. Договір довгострокового страхування життя було розірвано після 4 років його дії. Які податкові зобов'язання виникають у страхової компанії, підприємства, якщо страхового випадку не сталося?

3. У наслідок не повернення основної суми кредиту банківська установа стягує майно, що було надано у заставу. Які податкові зобов'язання з податку на прибуток та з податку на додану вартість виникають у банківської установи та її клієнта?

Загальна оцінка з навчальної дисципліни розраховується як середнє значення оцінок, отриманих за підсумками обох модульних контролів.

Для підведення підсумків роботи студентів з навчальної дисципліни виставляється загальна оцінка, яка враховує оцінки з кожного виду контролю (дві оцінки поточно-модульного контролю за роботу протягом семестру та оцінка за результатами іспиту).

Підсумкова оцінка з дисципліни згідно з "Методикою переведення показників успішності знань студентів Університету в систему оцінювання за шкалою ECTS" конвертується в підсумкову оцінку за шкалою ECTS (табл. 8).

Таблиця 8

**Переведення показників успішності знань студентів
у систему оцінювання за шкалою ECTS**

Відсоток студентів, які зазвичай успішно досягають відповідної оцінки	Оцінка за шкалою ECTS		Оцінка за бальною шкалою, що використовується ХНЕУ	Оцінка за національною шкалою
10	відмінне виконання	(A)	12 – 11	відмінно
25	вище середнього рівня	(B)	10	
30	взагалі робота правильна, але з певною кількістю помилок	(C)	9 – 7	добре
25	непогане, але зі значною кількістю недоліків	(D)	6	задовільно
10	виконання задовольняє мінімальним критеріям	(E)	5 – 4	
–	потрібне повторне перескладання	(FX)	3	незадовільно
–	повторне вивчення дисципліни	(F)	2 – 1	

11. Рекомендована література

11.1. Основна

1. Методика формування резервів із страхування життя. Затверджена розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 27 січня 2004 р. № 24 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 7. – Ст. 409.

2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI // Голос України. – 2010. – № 229–230. – С. 1–56.

3. Правила формування, обліку та розміщення страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя. Затверджена розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 17 грудня 2004 р. № 3104 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 2. – Ст. 105.

11.2. Додаткова

4. Іванов Ю. Б. Податкова система : підручник / Ю. Б. Іванов, А. І. Крисоватий, О. М. Десятнюк. – К. : Атіка, 2006. – 920 с.

5. Іванов Ю. Б. Системы налогообложения Украины и России: структура, проблемы, тенденции развития : монография / Ю. Б. Иванов, И. А. Майбуров. – Х. : ФЛП Либуркина Л. М. – Х. : ИД "ИНЖЭК", 2009. – 520 с.

6. Інкотермс–2010. Офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати // Урядовий кур'єр. – 10 квітня 2011 р. – № 68. – С. 1–18.

7. Методика визначення звичайної ціни страхового тарифу. Затверджена розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 30 грудня 2004 р. № 3259 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 3. – Ст. 171.

8. Порядок ведення Єдиного реєстру податкових накладних. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2010 р. № 1246 // Урядовий кур'єр. – 2011. – № 5.

9. Порядок обчислення і накопичення реєстраторами розрахункових операцій сум податку на додану вартість. Затверджено постановою

Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 р. № 1224 // Урядовий кур'єр. – 2011. – № 6.

10. Практика страхування грузів на умовах Инкотермс. // Справочник економіста. – 2006. – № 8.

11. Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкової накладної : Наказ Міністерства фінансів України від 1 листопада 2011 р. № 1379 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 95. – Ст. 3484.

12. Реформування системи оподаткування довгострокового страхування життя // Вісник податкової служби України. – 2011. – № 44. – С. 4.

11.3. Ресурси мережі Інтернет

13. Бухгалтерія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.buhgalteria.com.ua.

14. Вісник податкової служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.visnuk.com.ua.

15. Ліга Бізнес-Інформ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.liga.net.

16. Нормативні акти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.nau.kiev.ua.

17. Основні засоби: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 р. № 92 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.

18. Перелік типових операцій з розрахунково-касового обслуговування, які відповідно до підпункту 196.1.5 пункту 196.1 статті 196 розділу V Податкового кодексу України не є об'єктом оподаткування. Затверджений Постановою Правління Національного банку України від 15 листопада 2011 р. № 400 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1410-11>.

19. Податки та бухгалтерський облік [Електронний ресурс]. – Режим доступу : basa.tav.kharkov.ua.

20. Положення про порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними

банківськими операціями. Затверджено Постановою Правління Національного банку України від 25 січня 2012 р. № 23 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0231-12>.

21. Запаси: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 20 жовтня 1999 р. № 246 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>.

22. Фінансові витрати: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 31 Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 28 квітня 2006 р. № 415 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0610-06>.

23. Правила використання внутрішніх та міжнародних торгових термінів (Інкотермс–2010). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/988_014.

24. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 року № 2121-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2121-14/>.

25. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 р. № 996-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/996-14/>.

26. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22 травня 2003 року № 851-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/851-15/>.

27. Про електронний цифровий підпис: Закон України від 22 травня 2003 року № 852-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/852-15/>.

28. Про затвердження форми Декларації про валютні цінності, доходи та майно, що належать резиденту України і знаходяться за її межами : Наказ Міністерства фінансів від 25 грудня 1995 року № 207 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.kmu.gov.ua.

29. Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток банку. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 21 грудня 2011 р. № 1683. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0016-12>.

30. Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток страховика : Наказ Міністерства фінансів України від 7 листопада 2011 р. № 1397 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1393-11>.

31. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16 квітня 1991 року № 959-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.

32. України Про підтвердження статусу податкового резидента України : Наказ Державної податкової адміністрації від 12 квітня 2002 року № 173 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.sta.gov.ua.

33. Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті : Закон України від 23 вересня 1994 року № 185/94-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.

34. Про систему валютного регулювання і валютного контролю: Декрет Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1993 року № 15-93 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.kmu.gov.ua.

35. Про страхування: Закон України від 7 березня 1996 р. № 85/96-ВР (в редакції Закону України від 4 жовтня 2000 р. № 2745-III) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр>.

36. Про фонд гарантування вкладів фізичних осіб: Закон України від 20 вересня 2001 р. № 2740-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2740-14/>.

37. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3480-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3480-15/>.

38. Сервер Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.

39. Українське право [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukrpravo.com.

40. Цивільний Кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/435-15/>.

Структура формування компетентностей, якими мають володіти випускники спеціальності 8.03050801 "Фінанси і кредит" (спеціалізація "Оподаткування") освітньо-кваліфікаційного рівня "магістр" після вивчення навчальної дисципліни "Секторальні та галузеві особливості оподаткування"

Назва теми	Виконавчі компетентності	Планово-проектні компетентності	Організаційні компетентності
1	2	3	4
Змістовний модуль 1. Оподаткування банківських та страхових послуг			
Тема 1. Особливості оподаткування податком на прибуток страхових послуг	вміти розраховувати частку витрат, пов'язаних з довгостроковим страхуванням життя; визначати податкові зобов'язання з податку на прибуток страхової установи; складати податкову декларацію з податку на прибуток та додатки до неї	використовувати класифікацію витрат на витрати операційної діяльності та інші витрати; знати склад витрат страхової установи, що враховуються при розрахунку податку на прибуток; знати склад доходів страхової установи	класифікувати операції страхової установи на такі, що відносяться та не відносяться до страхової діяльності
Тема 2. Особливості оподаткування податком на прибуток банківських послуг	визначати податкові зобов'язання з податку на прибуток банківської установи; складати податкову декларацію з податку на прибуток та додатків до неї; вміти розраховувати податкові зобов'язання з податку на прибуток при зміні суми страхових резервів	використовувати класифікацію витрат на витрати операційної діяльності та інші витрати; знати склад витрат банківської установи, що враховуються при розрахунку податку на прибуток; знати склад доходів банківської установи	класифікувати операції банківської установи на такі, що відносяться та не відносяться до банківських та фінансових послуг

1	2	3	4
Тема 3. Загальні риси в оподаткуванні на прибуток банків і страхових підприємств	складати розподіл витрат на ремонт та поліпшення основних засобів на такі, що включаються до складу витрат та такі, що капіталізуються; вміти визначати фінансовий результат від операцій з цінними паперами; вміти визначати доходи та витрати банківських та страхових установ при операціях з основними засобами	знати методи нарахування амортизації основних засобів; знати фактори, які впливають на визначення строку корисного використання основних засобів; знати методику розрахунку авансового платежу при виплаті дивідендів	класифікувати основні засобами за групами податкового обліку
Тема 4. Порядок оподаткування податком на додану вартість банківських та страхових послуг	вміти розраховувати податкові зобов'язання з ПДВ; вміти розраховувати суму податку на додану вартість, що підлягає сплаті до бюджету; вміти складати податкові накладні	знати порядок реєстрації податкових накладних накладної; знати методику розподілу податкового кредиту між пільговими та не пільговими операціями; знати умови отримання бюджетного відшкодування з ПДВ	класифікувати операції страхових та банківських установ на такі, що є об'єктом оподаткування та на такі, що не відносяться до об'єкта оподаткування ПДВ
Тема 5. Порядок оподаткування страхових платежів у платників податків – юридичних та фізичних осіб	визначати податкові зобов'язання сторін при розірванні договору довгострокового страхування життя; визначати дату признання страхових платежів у складі витрат підприємства; вміти розраховувати податкові зобов'язання з податку на доходи фізичних осіб при отриманні страхових відшкодувань	знати умови включення до складу витрат підприємства страхових платежів; знати особливості оподаткування збитків підприємства та страхових відшкодувань; знати особливості включення до оподаткованого доходу фізичної особи отриманих страхових відшкодувань	класифікувати ризики підприємства і відповідні страхові платежі

1	2	3	4
Тема 6. Порядок оподаткування кредитно-депозитних операцій у платників податків – юридичних та фізичних осіб	визначати податкові зобов'язання за кредитно-депозитними операціями в іноземній валюті; визначати податкові зобов'язання з податку на доходи фізичних осіб при депозитних операціях; вміти визначати дату визнання витрат при виплаті процентів за кредитами	знати порядок оподаткування зворотної фінансової допомоги; знати порядок оподаткування дивідендів, що отримуються фізичними особами; знати умови включення до складу доходів та витрат безнадійної заборгованості	класифікувати фінансові витрати платника податку на прибуток на такі, що включаються до складу витрат та такі, що включаються до собівартості кваліфікаційних активів
Змістовний модуль 2. Оподаткування зовнішньоекономічної діяльності			
Тема 7. Державне регулювання ЗЕД	укладати договори (контракти) ЗЕД; розподіляти виручки в іноземній валюті від ЗЕД; вести розрахунки та кредитування суб'єктів ЗЕД; вести облік зовнішньоекономічних операцій	використовувати термінологію ЗЕД у професійній діяльності	дотримуватися принципів ЗЕД, оподаткування, митного регулювання в професійній діяльності дотримуватися правил здійснення ЗЕД
Тема 8. Особливості міжнародного оподаткування	складати довідку для звільнення (зменшення) від оподаткування доходів із джерелом їх походження з України; складати звіт про виплачені доходи утримані та перераховані до бюджету податки на доходи нерезидентів; складати заяву про повернення суми податку на доходи із джерелом їх походження з України; складати довідку-підтвердження статусу податкового резидента України; складати заяву про підтвердження статусу податкового резидента України	знати види подвійного оподаткування; знати методи усунення подвійного оподаткування ; знати види та групи угод про уникнення подвійного оподаткування; знати структуру угоди про уникнення подвійного оподаткування; знати порядок підтвердження статусу податкового резидента України	дотримуватися правил міжнародного оподаткування

1	2	3	4
Тема 9. Правила міжнародної торгівлі (Інкотермс–2000)	розраховувати суму витрат постачальника та покупця за різними умовами поставки товарів	знати термінології Інкотермс–2010	використовувати різні умови поставки товарів в професійній діяльності
Тема 10. Валютне регулювання ЗЕД	документально оформлювати операції з іноземній валюті; декларувати валютні цінності, які знаходяться за межами України; розраховувати санкції за порушення у сфері валютного регулювання та валютного контролю	знати загальну термінологію валютного регулювання та валютного контролю; знати правила торгівлі іноземною валютою	дотримуватися порядку отримання ліцензій НБУ на здійснення валютних операцій; дотримуватися порядку здійснення готівкових та безготівкових розрахунків в іноземній валюті
Тема 11. Оподаткування податком на додану вартість	розраховувати податкові зобов'язання при здійсненні експортних та імпорتنних операцій; розраховувати суму податкових зобов'язань при здійсненні операцій в офшорних зонах	знати об'єкти оподаткування експортних та імпорتنних операцій; знати методи податкового обліку, які застосовуються в експортних та імпорتنних операціях	організувати податковий облік з податку на додану вартість при здійсненні ЗЕД операцій
Тема 12. Особливості справляння акцизного податку	складати декларацію про встановлення максимальних роздрібних цін на алкогольні напої та тютюнові вироби; оформлювати документи, необхідні для отримання акцизних марок імпортерами підакцизних товарів; складати звіт про обсяги продажу ввезених (імпортованих) підакцизних товарів (продукції)	знати особливості оподаткування експортних та імпорتنних операцій; знати пільги при здійсненні експортних та імпорتنних операцій	організувати податковий облік з акцизного збору при здійсненні ЗЕД операцій

Тема 13.Тарифно-митне регулювання	визначати митну вартості за допомогою різних методів; складати вантажну митну декларацію	знати види та ставки мита	дотримуватися принципів визначення митної вартості
Тема 14. Оподаткування податком на прибуток підприємств	визначати балансову вартість валюти за допомогою різних методів; визначати суму податкових зобов'язань при здійсненні бартерних операцій; визначати суму податкових зобов'язань при укладанні договору-комісії та договору-доручення	знати види ставок податку на прибуток підприємств, які використовуються у ЗЕД операціях	організувати податковий облік з податку на прибуток підприємств при здійсненні ЗЕД операцій
Змістовний модуль 3. Оподаткування сільськогосподарських підприємств			
Тема 15. Оподаткування аграрного сектора економіки	розраховувати суму фіксованого сільськогосподарського податку	знати критерії переходу на сплату фіксованого сільськогосподарського податку	організувати облік фіксованого сільськогосподарського податку

**Перелік компетентностей з навчальної дисципліни
"Секторальні та галузеві особливості оподаткування"
згідно з Національною рамкою кваліфікацій**

Знання	<p>Знати особливості оподаткування податком на прибуток страхових послуг. Знати особливості оподаткування податком на прибуток банківських послуг. Знати порядок оподаткування страхових платежів у юридичних осіб. Знати інструменти державного регулювання ЗЕД. Знати порядок застосування правил міжнародної торгівлі (Інкотермс–2010). Знати загальні вимоги до операцій в іноземній валюті. Знати особливості оподаткування різних операцій у ЗЕД різними податками та зборами. Знати особливості оподаткування сільськогосподарських підприємств на загальній та альтернативній системі оподаткування</p>
Уміння	<p>Вміти розраховувати податок на прибуток страхової організації. Вміти заповнювати декларацію з податку на прибуток страхової організації. Вміти розраховувати розмір страхового резерву банку, що включається до складу витрат; розраховувати податок на прибуток банку. Вміти заповнювати декларацію з податку на прибуток банку. Вміти розраховувати податок на додану вартість страхової організації. Вміти заповнювати декларацію з податку на додану вартість страхової організації. Вміти розраховувати податок на додану вартість банку. Вміти заповнювати декларацію з податку на додану вартість банку; розраховувати суму податку з доходів громадян і з фізичної особи, що одержує страхове відшкодування. Вміти використовувати в практичній діяльності нормативно-правові акти, які регламентують порядок оподаткування ЗЕД. Вміти характеризувати інструменти державного регулювання ЗЕД. Вміти застосовувати на практиці правила міжнародної торгівлі (Інкотермс–2010). Вміти здійснювати операції в іноземній валюті та складати декларацію з валютних цінностей. Вміти обчислювати податкові зобов'язання при здійсненні різних операцій у ЗЕД. Вміти розраховувати митну вартість товарів за допомогою різних методів та обчислювати суму мита. Вміти складати вантажну митну декларацію</p>
Комунікації	Здатність до гармонізації відносин між платниками податків та податковими органами
Автономність та відповідальність	Здатність до самостійного обліку операцій у сфері ЗЕД та несення персональної відповідальності за правильність здійснення податкового обліку

Зміст

Вступ	3
1. Кваліфікаційні вимоги до студентів	5
2. Тематичний план навчальної дисципліни	11
3. Зміст навчальної дисципліни за модулями та темами	12
4. Плани лекцій	19
5. Плани семінарських та практичних занять	23
6. Самостійна робота студентів	28
7. Контрольні запитання для самодіагностики	30
8. Індивідуально-консультативна робота	33
9. Методики активізації процесу навчання	33
10. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів	34
11. Рекомендована література	40
Додатки	44

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**Робоча програма
навчальної дисципліни
"СЕКТОРАЛЬНІ ТА ГАЛУЗЕВІ
ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ"**

**для студентів спеціальності 8.03050801 "Фінанси і кредит"
спеціалізації "Оподаткування"
всіх форм навчання**

Укладачі: **Найденко** Олексій Євгенович
Котляров Євген Іванович

Відповідальний за випуск **Іванов Ю. Б.**

Редактор **Бутенко В. О.**

Коректор **Бриль В. О.**

План 2013 р. Поз. № 28.

Підп. до друку

Формат 60x90 1/16. Папір MultiCopy. Друк Riso.

Ум.-друк. арк. 3,25. Обл.-вид. арк. 4,06. Тираж

прим. Зам. №

Видавець і виготівник – видавництво ХНЕУ, 61166, м. Харків, пр. Леніна, 9а

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи

Дк № 481 від 13.06.2001 р.